

Lectures poderoses i sinceres que conviden a la reflexió

Per aquest Nadal, recomanem una sèrie de llibres d'autors i autores de renom i prestigi per enriquir les nostres ments

Hi ha llibres que són revelacions, llibres que ofereixen consol, que mouen consciències. Hi ha llibres que ens serveixen de refugi, ja que en ells trobem l'anhelada serenitat que la pròpia existència ens nega. Per llegir, cal aturar-se un instant, cal abraçar la calma i silenciar els crits i plors d'aquesta realitat discordant de la immediatesa. I és que la lectura, cura.

Bernard le Bovier de Fontenelle, com bé indica **César Aira** en aquests pensaments recopilats a *Continuación de ideas diversas* (**Jus Ediciones**), ja va escriure: «Il n'est point chagrin qui tienne contre un heure de lecture». És a dir: «No hi ha pena que resisteixi a una hora de lectura». Aira assenyalava que la lectura és, entre moltes altres coses, «el remei universal a tristesses, preocupacions i altres desànim».

L'acte de llegir comporta un diàleg extraordinari amb el món en permetre que el lector pugui, a través d'allò que llegeix, examinar-se, fer un exercici d'introspecció únic i indivisible. Poques relacions tan íntimes s'estableixen amb tan poc: tinta i paper. És llavors quan arriba a preguntar-se si la lectura no posseeix un caràcter màgic. I un mateix es respon de manera afirmativa: la té, sí, és clar que la té, perquè un llibre obert posseeix totes les veritats d'aquest món,

fins i tot les inventa, la qual cosa mai deixarà de sorprendre'ns.

Amb motiu de les properes dates nadalenes, no podem evitar recomanar una sèrie de lectures que conviden a la reflexió i l'assossec, lectures que plantejen múltiples preguntes, que poden arribar a incomodar, però lectures que són, sempre, sinceres, poderoses, delicades i altament favorables per al nostre benestar intel·lectual.

VIATGES ÚNICS

Per començar, què menys que fixar la nostra mirada en els cels i en els estels, en aquest Univers hipnòtic i desconegut. **Susanna Hislop** i **Hannah Waldron** ens conviden a *Atlas de las constelaciones* (**errata naturae**) a recórrer les constel·lacions que componen aquest cel nocturn que des de temps immemorial ha suscitat

mil i una incògnites. Aquest és un llibre extraordinàriament bell per les seues il·lustracions i per aquestes històries captivadores que Hislop narra i que gaudim com si tornéssim a aquesta època daurada de la infantesa. Una autèntica delícia de llibre.

Un cop a la terra, viatgem fins a la regió d'Hongria per gaudir amb una de les obres mestres del que és un dels millors escriptors europeus vius, l'hongarès **László Krasznahorkai**. A *Tango satánico* (**Acantilado**), observem el mestratge de l'autor a l'hora de suspendre el temps, d'imprimir a la història un aire apocalíptic de crisi i decadència sense comparació. A través d'una aparentment senzilla història rural, Krasznahorkai ofereix un text amb un humor diabòlic semblant al de mestres com **Gogol** i **Bulgakov**, tot això gràcies a uns personat-

Ens fixem en aquells segells independents que mimen el lector

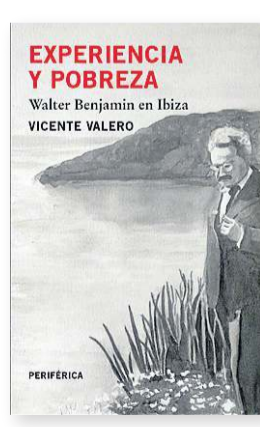
ATLAS DE LAS CONSTELACIONES

de **Susanna Hislop** i **Hannah Waldron**
Traducció: **Alejandro Schwartz**
Editorial: **errata naturae**
Madrid, 2017 | Pàgines 224

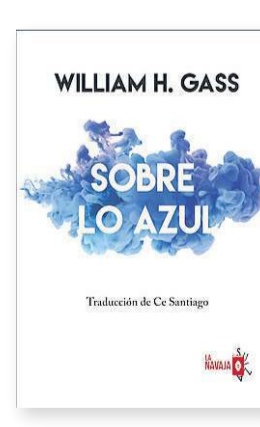
TANGO SATÁNICO

de **László Krasznahorkai**
Traducció: **Adan Kovacsics**
Editorial: **Acantilado**
Barcelona, 2017
Pàgines 304

EXPERIENCIA Y POBREZA. Walter Benjamin en Ibiza

de **Vicente Valero**
Editorial: **Periférica**
Cáceres, 2017
Pàgines 240

SOBRE LO AZUL

de **William H. Gass**
Traducció: **Ce Santiago**
Editorial: **La Navaja Suiza**
Madrid, 2017
Pàgines 176

QUEMAR LAS NAVES. Los cuentos completos

d' **Angela Carter**
Traducció: **Rubén Martín Giráldez**
Editorial: **Sexto Piso**
Madrid, 2017 | Pàgines 704

ges llibertins i un final misteriós que no deixa —no pot deixar— indiferent al lector.

Altres lectures que mereixen la nostra atenció són les que signen autors de la talla de **Vicente Valero** o el tristament desaparegut **William H. Gass**. Del primer es torna a publicar ara, en una edició renovada, la seua *Experiencia y pobreza*. **Walter Benjamin en Ibiza** (**Periférica**). Recordo que durant la seua visita a Benicàssim, ara fa una mica més d'un any, el poeta i escriptor eivissenc ja ens anunciava la revisió d'un dels seus treballs més reconeguts, aquest magnífic llibre que indaga en els motius que van portar a **Walter Benjamin**, un dels majors pensadors del segle XX, fins a Eivissa, i a relatar els seus dies a l'illa. Un cop més, la figura de l'alemany segueix resultant complexa com fascinant —com també demostra **Frédéric Pajak** al seu projecte en diferents volums de *Manifiesto incierto* (errata naturae)—.

Hem d'agrar a **La Navaja Suiza** la seua aposta i devoció, per gaudir de l'obra de Gass, autor d'un talent i intel·ligència excel·lent, com vam tenir ocasió de comprovar a *El corazón del corazón del país*. A *Sobre lo azul*, el nord-americà s'endinsa en el significat i simbolisme d'aquest color, i ho fa recorrent a textos d'autors tan diversos com **Virginia Woolf**, **Henry Miller**, **William Shakespea-**

re o **Colette**. És aquest un assaig d'«erudició desenfadada», com afirmen des de la pròpia editorial madrilenya i, sobretot, un assaig en el qual Gass torna a demostrar el seu profund amor pel llenguatge literari i totes i cadascuna de les seues possibilitats.

REEDICIONS I CONTES

L'editorial **Sexto Piso** ha estat l'encarregada de publicar els contes complets d'una autora difícil d'etiquetar, una autora que **Salman Rushdie** va definir com «la més particular, independent i idiosincràtica de les escriptores». *Quemar las naves* és un veritable luxe per al lector atrevit, ja que en tots i cadascun dels textos aquí presents es trenquen tots els arquetips existents. **Angela Carter** s'endinsa en l'ocult, la psicoanàlisi, el món del que gòtic, intenta difuminar qualsevol frontera entre identitat i representació... Sens dubte, és aquesta una autora que val la pena descobrir o redescobrir, i quin millor moment que en aquest breu període de vacances.

Un altre llibre de contes, totalment divers pel que fa a temàtica i a la pròpia geografia del seu autor, és *Todos parecían soñar* (**Pre-Textos**), d'**Ángel Bonomini**. L'autor argentí va escriure una sèrie de textos que són, com indi-

ca **Eduardo Berti**, «un enlluernament a cavall entre la realitat i el somni, en el que la vida té de tots dos, com ser testimoni un matí de febrer a Milà d'una parella de elefants sorgint de la boira». Berti, autor del pròleg, és, probablement, un dels grans valedors de Bonomini, que va aconseguir el reconeixement d'il·lustres com **Borges** o **Adolfo Bioy Casares**, «i que es va consagrar majorment a l'anomenada literatura neofantàstica». Apropar-se a aquesta literatura és acostar-se a aquests

interrogants que acompanyen i acompanyaran a l'ésser humà al llarg de la seua existència, és a dir, endinsar-se en les eternes qüestions sobre la identitat i el temps, sobre la mort o la vida després de la mort. I encara que Bonomini confessés sentir certa desconfiança per l'escriptura, finalment es va abandonar a ella per intentar respondre a aquestes preguntes.

Bella del Señor (**Anagrama**) és un dels cims novel·lístics del segle XX. Obra d'**Albert Cohen**, un autor inclassificable i desconcertant que ha estat comparat amb Shakespeare, **Proust**, **Musil**, **Céline** i **Charlie Chaplin**, aquesta novel·la és, segons **Bernard Pivot**, «l'obra mestra de la literatura amorosa de la nostra època». Certament, tant per l'anàlisi de la gelosia com pel relat de la seducció o pel seu pessimisme radical, gairebé metafísic, respecte al mite de l'amor pur, Albert Cohen ens ha deixat pàgines que pertanyen ja a la llegenda i que ara es torna a editar amb un pròleg signat per l'escriptora **Sara Mesa**, autora d'obres excel·lents com *Ma-la letra* (**Anagrama**). Amb el pas dels anys el prestigi d'Albert Cohen s'ha anat augegant i actualment es-

tà considerat un dels noms imprescindibles de la narrativa del segle XX.

ESTILS DIVERSOS

Si una escriptora de la talla de la polonesa **Wisława Szymborska** assegura que la prosa de **Kornel Filipowicz** «és art amb A majúscula», difícilment pot romandre aliena al nostre interès *Un romance de provincias* (**Las afueras**).

Escrita el 1960, aquesta és «una obra de rara perfecció», tal com assenyalen des de la jove editorial barcelonina. Per què? Potser aquest estil clar i concís de Filipowicz per retratar la vida a províncies i la seua gent, del seu teidí gris i els lligams a les que són sotmeses les dones sigui la causa. L'autor confecciona un retrat

aprofundeix en la confusió, el desequilibri i el desordre emocional i físic que suposa de sobte en la seua vida encarar una malaltia et transforma el jo, i de sobte ets un jo que no coneixes. Aquí hi ha el desconcert. Aquest llibre tracta de posar ordre en aquest caos», expressa la pròpia autora. Es tracta, per tant, d'una novel·la «a cavall entre l'assaig, la crònica i el diari personal», un llibre que parla sobre la malaltia i el càncer però que està escrit des de la literatura.

Finalment, res millor que viatjar a una de les ciutats literàries més fascinants que hagin existit, Trieste. L'autora britànica **Jan Morris** ens permet acompanyar-la en aquest malenconiós relat que és *Trieste* (**Gallo Nero**). El lector realitza un viatge en el temps, evocant els cafès i els molles que van fascinar al geni irlandès **James Joyce** i perseguint el fantasma d'**Italo Svevo**, ciutadà il·lustre d'aquest «no lloc» que és bressol d'autors icònics com **Scipio Slataper**, **Giani Stuparich**, **Claudio Magris** o el mateix Svevo. És Trieste una ciutat nostàlgica, ideal «per a ànimes errants i solitàries i per a tot aquell que no troba el seu lloc al món», i Morris recull tota aquesta sensació, totes aquestes emocions, per establir un estudi subtil sobre la identitat.

Els llibres, com es pot comprovar a través d'aquestes i moltes altres històries, infinites que la literatura ens ha oferit des de l'Antiguitat, ens permeten redescobrir els fets, reviuire inquietuds, plantejar dubtes, evocar anhels... Els llibres són un refugi per a la imaginació, per a aquestes ments somiadores, per a aquells amants de la paraula, éssers ansiosos per enriquir-se alimentant el seu esperit crític. Els llibres ens protegeixen i també ens provoquen. Així doncs, què millor regal que un d'aquests «artefactes» que són la nostra memòria i la nostra il·lusió. ≡

Eric Gras

Des d'Angela Carter a Albert Cohen o Vicente Valero i William H. Gass

profundament humà que pot recordar el lector a alguns dels millors llibres d'autores, també majúscules, com **Natalia Ginzburg** i **Carmen Martín Gaité**. Tot i ser un total desconegut fora del seu país natal, Filipowicz pot presumir de ser un dels autors més fascinants de la brillant generació d'escriptors polonesos posteriors a la Segona Guerra Mundial.

Va ser **Luisgé Martín** qui ens va posar darrere de la pista d'*El desconcierto* (: **Rata Books**), de **Begoña Huertas**. L'autor de *El del revés* o *La vida equivocada* —ambdues en **Anagrama**— va assegurar que després de la lectura d'aquest llibre se sentia «com si m'haguessin esquarterat», per afegir que era «un llibre portentós que s'ha de conèixer». Escrita en primera persona, Huertas

LA BELLA DEL SEÑOR
d'Albert Cohen
Traducció: **Javier Albiñana**
Pròleg: **Sara Mesa**
Editorial: **Anagrama**
Barcelona, 2017 | Pàgines 792

TODOS PARECÍAN SOÑAR. Cuentos completos
d'Ángel Bonomini
Pròleg: **Eduardo Berti**
Editorial: **Pre-Textos**
València, 2017 | Pàgines 702

UN ROMANCE DE PROVINCIAS
de Kornel Filipowicz
Traducció: **Teresa Benítez**
Editorial: **Las afueras**
Barcelona, 2017 | Pàgines 128

EL DESCONCIERTO
de Begoña Huertas
Editorial: **:Rata_Books**
Barcelona, 2017
Pàgines 192

TRIESTE. O el sentido de ninguna parte
de Jan Morris
Traducció: **Lucía Barahona**
Editorial: **Gallo Nero**
Madrid, 2017 | Pàgines 224